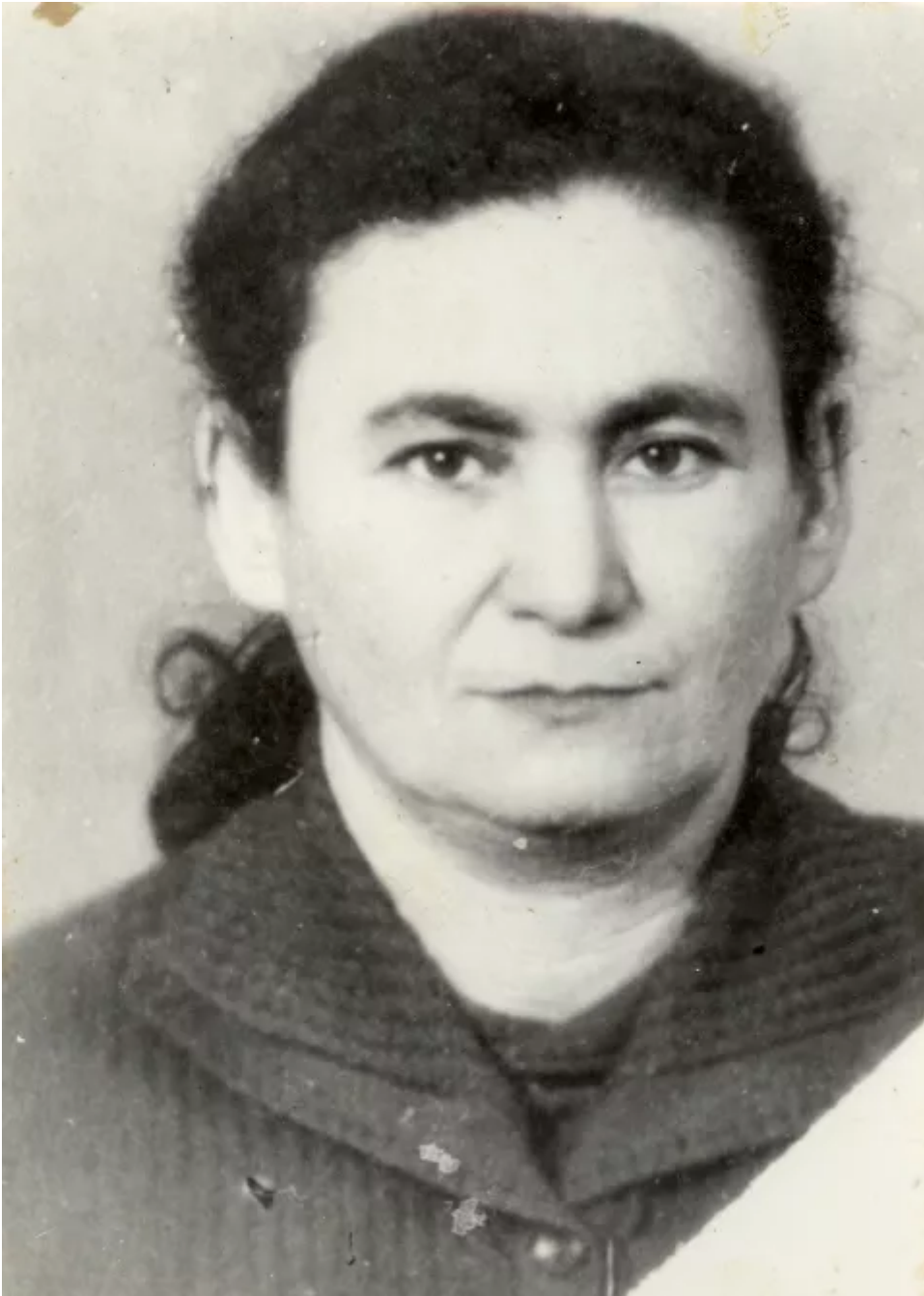

Velkei Sarolta

Ez én vagyok valamikor az 1960-as években. 1945-ben érkeztünk haza, nyáron. Nem is tudom, hogy kivel laktam és hol. Mikor hazajöttünk, megvolt a kertes ház a Zrínyi utcában, de laktak benne, és még ma is laknak. Idevaló emberek, olyan rongyos koldusok. Bementek a lakásba, és beültek. Jobb nem beszélni róla, mert csak fáj a szíve az embernek, hogy mit hagyott ott. Otthagytunk egy szép lakást, tele volt mindennel. Vissza lehetne szerezni, de nekem nem kell! Én már nem akartam elmenni se oda, még megnézni se! Elvették a szőlőnk is, ami Munkács szélén volt, ahogy a zsidókat elvitték, elvettek mindent. Visszajöttünk ugyan, de semmink nincs! Nem baj, mi mindent megszereztünk magunknak most másodszer. A háború után elmentek sokan, én meg itt maradtam. Nem akartam menni sehová. Akkor rögtön a háború Etus [a húga] hívogatott: 'Gyere, gyere!' Mondtam: 'Nem megyek! Én itthon maradok és kész.' Nem mentem, mert én itt voltam otthon, megszoktam ezt az életet. Sokan kimentek, ők voltak az okosak. Valahogy az volt rám írva,

hogy nekem ez a sorsom. Segítettek engem, egy ember törődött velem. Zsidó volt ő is, a hitközségből. Enni hozott, és megkérdezte, hogy hiányzik-e valami. Nem hiányzott semmi. Feljöttek mindennap megkérdezni. A zsidó konyhán nagyon jól főztek, de én mégsem jártam oda enni. Nem tudtam ott valahogy enni. Megfőztek minden szart, és én ezt nem bírtam. Olyan szakácsnő főzött ott, aki kijelentette, hogy megdögölnek ők úgyis! Zsidó volt, de őt nem vitték koncentrákba [koncentrációs táborba]. A háború előtt nem is ismertem, oroszul beszélt. Lehet, hogy orosz volt. Csak azt kívántam neki mindennap, hogy dögöljön meg, úgy imádkoztam. A háború után eleinte egy gyárban dolgoztam, de nem sokáig. Ez egy asztalosműhely volt. Fiúk, lányok, fiatalok dolgoztak ott. Aztán egy kalapszalomban dolgoztam, egy kis üzletben. Nem állami volt, mert még engedték egy darabig a maszek szektort, de nem sokáig. Egy főnöknőm volt. Jobb volna nem beszélni róla! Női kalapszalomban volt Munkácson, a Latorica udvarban. A kalapüzletben csak ketten-hárman dolgoztunk. És mikor nem akartam dolgozni, azt mondta a főnököm, mehetsz haza magadnak. Egész nyugdíjig ott voltam. Hatvanéves koromban mentem nyugdíjba, de én már nyugdíj előtt nem dolgoztam, már előtte abbahagytam.